

arată că numărul cel mai mare de căutători ai perpetuumului mobil era dat odinioară de români – și căutarea perpetuumului mobil este una din pildele notorii de căutare a imposibilului practic.

Activitatea românului nu e, deci, legată rațional de rezultatul ei, ci numai simbolic, magic. Prezența actuală, provocată, „încercarea”, nu e o dovadă de existență și nici o garanție de repetare a faptului. Căci „lucrurile” singure se repetă. Nu înșii și nici ambianța lor intimă, care, în fond, singuri există. La ce ar folosi, atunci, repetarea fizică a gestului?

Lumea nu e totuși incoerentă pentru român. Ea păstrează un fel de conivență intimă cu putința de înțelegere a omului.

Omul se regăsește în prefacerile lucrurilor, dar nu pentru că lucrurile se repetă întotdeauna la fel, ci pentru că soarta lor alcătuiește un fel de gest, de ciclu, care definește chipul lucrului – cum am văzut –, care are corespondență în viața omului și al cărui înțeles omul îl poate afla.

Omul discerne astfel ciclul zilei. Și regăsește același ciclu al împlinirii în an, în viața omului, în plante, în case, în neamuri și în lumi. Ciclul se poate întrerupe. Mersul lui e